

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Vår sak nr:480/10 dw

Arkivnr: 721

Deres ref:

Dato:23.04.2010

HØRING - FORSLAG OM ENDRINGER I REGLENE FOR SKATTELEGGING AV PENSJONSINNTEKT

NTL har mottatt høring om endring av reglene for skattelegging av pensjonsinntekter

NTLs syn er følgende

Regjeringen foreslår et sett med skatteendringer som skal innføres fra 2011, begrunnet i tilpasning til pensjonsreformen. Forslagene omfatter endring av skattebegrensningsregelen for pensjonister, økning i taket for minstefradraget for pensjonsinntekter, fjerning av særfradraget for alder og økning i trygdeavgiften. Nettoeffekten av forslagene er et tap for de med pensjon på 280.000 kroner eller mer, hvor tapet øker med økende inntekt. For de med pensjon over 300.000 kroner kan tapet bli kraftig, opp mot vel 10 prosent skatteøkning.

I offentlig sektor vil en samlet bruttopensjon på 280 000 kroner være aktuell for arbeidstakere som har et inntektsnivå på om lag 390 000 kroner i sluttlønn, altså ikke noe uvanlig høyt inntektsnivå.

Forslagene om skatteendring skal støtte opp under den nye folketrygdmodellens arbeidslinje ved å redusere marginals-katten for pensjonister som fortsetter sin yrkesaktivitet etter uttak av alderspensjon. Skattereduksjonen for denne gruppen foreslås finansiert ved økning i trygdeavgiften for alle pensjonister som i dag betaler trygdeavgift etter lav sats. Arbeidsincentivet forsterkes dermed ved at pensjonister som avslutter sin yrkesdeltakelse gis en betydelig skatteskjerpelse.

På grunn av den demografiske utviklingen vil vi i løpet av kort tid få en situasjon hvor samfunnet ikke har tilstrekkelig tilgang til arbeidskraft. Av denne årsak ser NTL behovet for incentiver for økt yrkesdeltakelse, for eksempel gjennom skattelettelse. Det er ingen tvil om at høy marginals-katt kan begrense motivasjonen for å ta arbeid ved siden av pensjonen. Det er imidlertid ikke slik at lavere marginals-katt skal og bør være det eneste mål for en endring av skattesystemet. Etter vårt syn skal skattesystemet også ha andre formål, blant annet av fordelingsmessig karakter. Det er derfor må vurdere, er hvorvidt de foreslåtte endringene kombinerer ulike hensyn på en god måte, og om fordelingen virker rimelig.

NTL går sterkt i mot forslaget om å finansiere skatteendringene ved å øke trygdeavgiften. Ikke alle har anledning til å stå i arbeid, enten de ikke orker å arbeide mer, eller fordi det ikke er noen

arbeidsgivere som ønsker å ha dem i arbeid. Det er dessverre ikke slik at arbeidsmarkedet har åpne armer rettet mot alle eldre arbeidstakere. Den reelle muligheten for å stå i arbeid utover normal pensjonsalder, er markant større for grupper med høy utdanning, høy inntekt, god helse og lite belastende arbeid. De samme parametrene gir også en betydelig redusert risiko for uførhet. Samlet sett innebærer forslaget om endringer i pensjonistbeskatningen et nytt skritt i retning av å favorisere og begunstige de mest privilegerte i vårt samfunn på bekostning av uføre- og alderspensjonister.

Forslaget om ytterligere premiering av yrkesaktivitet på bekostning av uførepensjonister og alderspensjonister som er ute av arbeidslivet, kommer på toppen av andre endringer i pensjonssystemet som reduserer pensjonsutbetalingene og straffer tradisjonell pensjonering og gir en uforholdsmessig sterk premiering av arbeid etter nådd pensjonsalder. Det må fortsatt være legitimt å avslutte yrkeskarrieren, og det må være økonomisk mulig for vanlige arbeidstakere å leve av sin pensjon.

Det er NTLs klare oppfatning at forslaget om lavere marginalsatt må finansieres på en annen måte enn ved omfordeling av byrdene innenfor gruppen av pensjonister. Enten må det foretas en helhetlig vurdering av alle skatteyttere for å se om det er andre grupper, med betydelig høyere skatteevne, og ikke minst betydelig høyere inntektsevne, som det ut fra fordelingsmessige hensyn er mer nærliggende å belaste. Eller så er det et alternativ at man ser på behovet for økt arbeidskrafttilbud som så viktig at samfunnet finner en annen måte å finansiere arbeidsincentivet på, utenfor skattesystemet.

De foreslåtte endringene er uakseptable fordi de vil ramme alderspensjonistene i offentlig sektor i større grad enn i privat sektor. Dette skyldes både ulikheter i de tradisjonelle yrkesmønstrene og ulikheter i pensjonsmodellene.

For offentlig sektor vil samlet alderspensjon ligge på 2/3 av inntekten, pluss samordningsfordeler. Med en samordningsfordel på 1/4 G vil en pensjon på 280.000 kroner tilsvare en sluttlønn på 390.000 kroner. Dette er ikke et uvanlig høyt lønnsnivå. Det er derfor ikke rimelig å anse alle med en sluttlønn på og over dette nivået som så rike at det er fordelingsmessig helt greit å øke skattene.

Forslaget om ny pensjonistbeskatning gir en gevinst for de som kan ha arbeide ut over *full* pensjon. Samtidig gir endringen et tap for mange av de som har arbeidsinntekt kombinert med delvis pensjonering.

For de som har AFP i offentlig sektor er det ikke mulig å øke sitt arbeidstilbud uten ved å redusere AFP-prosenten. Her er det i all hovedsak slik at en taper mer på reformen om en har delvis enn om en har full AFP.

Også for offentlige alderspensjonister er det vanskelig å øke arbeidstilbudet uten ved redusert pensjonsprosent. Det skyldes at en får 100 prosent avkortning om en fortsetter i samme virksomhet som en mottar pensjon fra, eller i andre virksomheter innenfor de offentlige pensjonsordningene. Forslaget er ord innrettet slik at det motvirker økt arbeidsinnsats for offentlige pensjonister, stikk i strid med den erklærte hensikten med forslaget. Dette vil ramme mange av NTLs medlemmer svært negativt.

Konklusjon

Forslaget om endringer i pensjonistbeskatningen reiser viktige og prinsipielle fordelings spørsmål som etter NTLs syn ikke er løst på en akseptabel måte. Samfunnet har behov for å stimulere til arbeid, men samfunnet har også behov for å bekjempe fattigdom og vanskelige livsbetingelser for eldre og uføre. Dette kan løses ved at man går inn for skattetekniske grep som gir incentiver for arbeid, men avstår fra å velte omkostningene over på uføre og den gruppen arbeidstakere som ønsker, eller tvinges til, å avslutte sin yrkesaktivitet ved ordinær pensjonsalder.

På denne bakgrunn kan NTL ikke akseptere en økning i trygdeavgiften.

Vi mener det også er uheldig at de foreslåtte positive incentivvirkningene i svært liten grad får effekt for pensjonister i offentlig sektor.

Med hilsen
NORSK TJENESTEMANNSLAG

Turid Lilleheie /s/

Dag Westhrin /s/